

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie**

Olsztyn, dnia 7 kwietnia 2011 r.

P/11/158
LOL-4101-01-03/2011

Pani
Maria Jolanta Rudzka
Dyrektor SOSW w Szczytnie

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Janusza Korczaka w Szczytnie („Ośrodek”) kontrolę dotyczącą gromadzenia danych o szkołach specjalnych w systemie informacji oświatowej („SIO”) w okresie od 1 września 2008 r. do 31 grudnia 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 08 marca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie realizację przez Ośrodek zadań, będących przedmiotem niniejszej kontroli.

Podstawą sformułowania powyższej oceny było nierzetelne wprowadzanie danych dotyczących faktycznej liczby uczniów z konkretnymi niepełnosprawnościami do systemu informacji oświatowej. Skutkowało to zawyżeniem uzyskanej kwoty subwencji oświatowej o 1.362.282,32 zł, w tym: 1.234.989,21 zł w 2009 r. i 127.293,11 zł w 2010 r. Wyliczona natomiast na podstawie wag obowiązujących w 2010 r. (w związku z brakiem metryczki oświatowej na 2011 r.) wysokość nienależnej subwencji wyniesie nie mniej niż 191,5 tys. zł.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

1. Ośrodek, na podstawie art. 3 ust. 3 pkt 1 lit. „h” ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej², był zobowiązany do prowadzenia zbioru danych o liczbie uczniów, słuchaczy, wychowanków oraz absolwentów z poprzedniego roku szkolnego zawierającego m.in. dane o specjalnych potrzebach edukacyjnych, wynikających z opinii lub orzeczeń, o których mowa w art. 71b ust. 3-3b ustawy o systemie oświaty.

Kontrola NIK ujawniła niezgodność pomiędzy danymi wprowadzonymi do SIO przez Ośrodek, a dokumentacją stanowiącą podstawę kwalifikowania w bazie danych uczniów do określonych grup niepełnosprawności. I tak:

- w 2008 r. - 41 uczniów (64% zbadanych) uczniów zakwalifikowano do grupy z niepełnosprawnościami sprzężonymi (waga P5³) pomimo, że orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego nie zawierały informacji o występowaniu u nich tego rodzaju niepełnosprawności. Spośród tych orzeczeń, 24 zawierały zapisy kwalifikujące uczniów do osób upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym lub znacznym /waga P4/, a 17 do grupy upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim /waga P2/. Ponadto, w dokumentacji trzech uczniów stwierdzono brak orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego na dany okres kształcenia;
- w 2009 r. czterech uczniów (14,8% zbadanych) zakwalifikowano do grupy uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi (waga P5) pomimo, że orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego nie zawierały informacji o występowaniu u nich tego rodzaju niepełnosprawności. Spośród wymienionych czterech orzeczeń, trzy zawierały zapisy kwalifikujące uczniów do osób upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym lub znacznym /waga P4/, a jedno orzeczenie do grupy upośledzenia umysłowego w stopniu lekkim /waga P2/. Stwierdzono także, że w dokumentacji jednego ucznia brak było orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego na okres nauki w gimnazjum. Uczeń ten został ujęty w SIO w grupie uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym lub znacznym;
- w 2010 r. sześciu uczniów (18% zbadanych) zakwalifikowano do grupy z niepełnosprawnościami sprzężonymi (waga P5) pomimo, że ww. orzeczenia nie

² Dz. U. Nr 49, poz. 463 ze zm.

³ przez wagi P2-P5 należy rozumieć wagi, o których mowa w rozporządzeniach Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego (na 2009, 2010 i 2011 rok).

zawierały informacji o występowaniu u nich tego rodzaju niepełnosprawności. Spośród ww. orzeczeń, trzy zawierały zapisy kwalifikujące uczniów do osób upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym lub znacznym /waga P4/ oraz trzy orzeczenia do grupy upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim /waga P2/. Stwierdzono także, że orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ucznia Szkoły Przysposobienia do Pracy, który został zgłoszony w SIO do grupy upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym lub znacznym (waga P4), zawierało zapis „upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim”, co kwalifikowało go do grupy o wadze P2.

Pani Dyrektor wyjaśniła, że wprowadzanie do SIO danych o uczniach następowało również na podstawie posiadanej dokumentacji medycznej uczniów, min. takich jak karty informacyjne leczenia szpitalnego, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, wyniki badań oraz na podstawie obserwacji wychowawców i pedagogów Ośrodka. NIK zwraca jednak uwagę iż, przy wprowadzaniu danych o uczniach do bazy danych oświatowych w systemie informacji oświatowej, zaliczenie do poszczególnych kategorii niepełnosprawności następuje jedynie na podstawie orzeczeń, o których mowa w art. 71b ust. 3-3b ustawy o systemie oświaty.

2. W okresie objętym kontrolą wystąpiły dwa przypadki przekazania organowi prowadzącemu danych wprowadzonych do SIO, za 2008 r. z opóźnieniem o jeden dzień, a za 2010 r. o dwa dni.

Zgodnie z §16 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 16 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych w bazach danych oświatowych, zakresu danych identyfikacyjnych podmioty prowadzące bazy danych oświatowych, terminów przekazywania danych między bazami danych oświatowych oraz wzorów wydruków zestawień zbiorczych⁴ dane te powinny zostać przekazane w terminie trzech dni roboczych od dnia 30 września każdego roku.

3. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia zapewnienie przez szkołę ochrony danych osobowych. Każda z osób uczestniczących w ich przetwarzaniu, zgodnie z art. 37 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych⁵, posiadała stosowne upoważnienia, które były ujęte w rejestrze osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych. Rejestr zawierał wszystkie elementy wymienione w art. 39 ust. 1 ww. ustawy. Zapewnienie

⁴ Dz.U. Nr 277, poz. 2746 ze zm.

⁵ Dz.U. nr 101, poz. 926 ze zm.

właściwych warunków technicznych i organizacyjnych, pozwalało na skuteczną ochronę danych osobowych przechowywanych zarówno w formie papierowej jak i elektronicznej.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Przekazanie do organu prowadzącego zweryfikowanych baz danych oświatowych prowadzonych przez SOWS w Szczytnie wraz z podaniem przyczyn wprowadzonych zmian wg stanu na dzień 30 września 2008, 2009 i 2010 r.
2. Zapewnienie wprowadzania do SIO danych zgodnych z dokumentacją źródłową, w szczególności danych mających wpływ na wielkość kwoty subwencji oświatowej.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, stosownie do art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pani Dyrektor w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o podjętych działaniach na rzecz jego realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag oraz wniosku zawartego w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem